

MILIEU- EN DUURZAAMHEIDJAARVERSLAG
TERGOOI

2018

Tergooi

T 088 753 1 753
Postbus 10016
1201 DA Hilversum
www.tergooi.nl

Contact

Hildy Treffers-Veldkamp
Stafmedewerker veiligheid en
milieu
Facilitair Bedrijf
Van Riebeeckweg 212
1213 XZ Hilversum
T 088 753 33 68
M 06 53 92 36 92
htreffers@tergooi.nl

COLOFON

Datum
9 september 2019

Auteur(s)
Hildy Treffers-Veldkamp

Referentie

Afdeling
Facilitair Bedrijf

Versie
1

Status
Gecontroleerd

© Tergooi 2016

Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag
worden verveelvoudigd,
opgeslagen in een
geautomatiseerd
gegevensbestand, of openbaar
gemaakt, in eigen vorm of op
enige wijze, hetzij
elektronisch, mechanisch,
door fotokopieën, opnemen of
enige andere manier, zonder
voorafgaande schriftelijke
toestemming van de uitgever.

Tergooi zorgt vooruit.

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	3
1.1	Voorwoord	3
1.2	Gegevens organisatie	3
1.3	Duurzaamheidsbelofte:	3
1.4	Samenvatting jaarverslag	4
2.	Duurzaamheid	5
3.	Milieu	6
3.1	Energie	6
3.2	Water	7
3.3	Afval	8
3.4	Vervoer	9
3.5	Benchmark MPZ	10
4.	ADR	11
4.1	Algemeen	11
4.2	Activiteiten in relatie tot de ADR	11
4.3	Gevaarlijke stoffen:	11
4.4	Procedures	11
4.5	Scholing en Training	12
4.6	Incidenten	12
4.7	Audits en controles	12
5.	Milieu- en duurzaamheid actieplan	13
5.1	Punten 2018.	13
5.2	Actieplan 2019 en verder	13
6.	Bijlagen:	15
6.1	Afval cijfers	15
6.2	Energiecijfers	17
6.2.1	Blaricum	17
6.2.2	Hilversum	20
6.2.3	Tergooi totaal	24
6.3	Overzicht Uitslagen Vuil water	28
6.4	Benchmark Milieubarometer 2018	29

1. Inleiding

1.1 Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag Milieu en Duurzaamheid van Tergooi. In dit leest u wat wij gedaan hebben op het gebied van duurzaamheid in 2018, en welke verbruiken wij hebben gehad. Ook laten we zien wat er van onze plannen voor 2018 terecht zijn gekomen, en welke plannen we voor de toekomst hebben. Dit verslag bevat ook alle gegevens voor het jaarverslag ADR hoofdstuk 4. In de bijlagen zijn alle gegevens in cijfers inzichtelijk voor wie dit interessant vindt. Dit verslag is in de bestuursvergadering van 3 september door de Raad van Bestuur vastgesteld.

1.2 Gegevens organisatie

Tergooi is het ziekenhuis voor de inwoners van Gooi en Vechtstreek en omgeving. Tergooi zorgt vooruit. Dat doen we door het centraal stellen van de relatie tussen patiënt en zorgverlener. We ontwikkelen ons steeds meer naar een innovatieve zorgorganisatie die hoogwaardige zorg biedt, afgestemd op de behoeften van de patiënt. Opleiding en onderzoek zit hierbij verankerd in de organisatie. We hebben focus op de zorg voor ouderen, voor oncologische patiënten en voor patiënten met hart- en vaatziekten. We hebben een sterke, gemeenschappelijke drijfveer om van betekenis te zijn voor de mensen voor wie we het doen, vanuit onze eigen expertise. Hierbij staat de mens centraal. Niet alleen de patiënt en bezoeker, maar ook onze medewerkers. Bij al onze activiteiten willen we duurzaamheid in de basis verankeren om van daar uit ook voor de toekomst te kunnen zorgen.

1.3 Duurzaamheidsbelofte:

Tergooi heeft haar zorg voor milieu en duurzaamheid als volgt geformuleerd:

Als duurzaam ziekenhuis streeft Tergooi naar meer samenhang en sturing bij de verschillende activiteiten op het gebied van duurzaamheid. Duurzaamheid voor wat betreft de manier waarop met de omgeving, het milieu en de natuurlijke bronnen omgegaan wordt, maar ook duurzaamheid in de relatie tot de patiënten.

Om de duurzaamheidsbelofte kracht bij te zetten heeft Tergooi op 10-10-2018 met 132 partijen en overheidsinstellingen de green deal 2.0 getekend: Op weg naar een duurzame zorg en gezonde toekomst.

1.4 Samenvatting jaarverslag

De samenvatting van dit verslag laat zich in onderstaande infographic vertalen.

Energiecijfers Tergooi

In onderstaande tabel een overzicht van de belangrijkste energiecijfers van Tergooi.

Energieverbruik [mj]	Water [m ³]	Gas [m ³]	Elektriciteit [kWh]	
0,1% ↓	1,4% ↑	0,3% ↓	1,0% ↑	
85.012.354	68.436	1.490.454	10.644.780	■ 2018
85.131.120	67.465	1.495.102	10.536.993	■ 2017
89.961.871	72.403	1.616.882	10.774.321	■ 2016
86.974.501	71.307	1.583.937	10.445.627	■ 2015

2. Duurzaamheid

“Doordacht en duurzaam” is het motto van Tergooi als het gaat om zorg. Naast het genezen van patiënten spant Tergooi zich in om ziekte te voorkomen, preventie is een sleutelbegrip. Bij het voorkomen van ziekte speelt gedrag een belangrijke rol (leefstijl geneeskunde) maar het wordt steeds duidelijker dat ook de omgeving waarin we verkeren van grote betekenis is op zowel in het voorkomen van ziekte (een gezonde omgeving) als bij het genezingsproces (healing environment). Om die reden zien wij de rol die wij vervullen groter dan alleen het verlenen van zorg en zijn wij ervan overtuigd dat wij optimaal kunnen bijdragen aan gezondheid door ook zorg te dragen voor onze omgeving.

Hiervoor is in 2018 een denktank Duurzaamheid gestart. Een kleine groep medewerkers bestaande uit Verpleegkundigen, Facilitaire Medewerkers, Inkoop, Medewerkers Personeelszaken (HR), etc. inventariseert de huidige duurzame en maatschappelijke activiteiten en stelt zich ten doel deze zichtbaar te maken. Om vervolgens aan de hand van een nieuw strategie document meer gestructureerd richting te geven aan toekomstige activiteiten. Uit de inventarisatie blijkt dat Tergooi al veel duurzame en maatschappelijke activiteiten uitvoert, een mooie basis om een organisatie breed beleid op te kunnen bouwen.

Een greep uit de projecten die lopen of gelopen hebben in 2018:

Opleiden en scholen:

Tergooi is één van de grootste werkgevers in haar regio en ziet het als één van haar kerntaken om, naast goed voor haar patiënten, ook goed voor haar (potentiele) medewerkers te zorgen. Het delen van kennis is voor haar vanzelfsprekend en Tergooi draagt hierin bij als opleider van ruim 400 zorg professionals. Daarnaast heeft zij een samenwerking met o.a. ROC Midden Nederland en MBO college Hilversum om ook in andere vakgebieden bij te dragen aan het delen en vergaren van kennis. In 2018 zijn 36 stages begeleid. In 2018 zijn ook drie donderdagavondcolleges gehouden die verzorgd werden door onze artsen van Tergooi waarin ze kennis delen over hun onderwerpen uit hun vakgebied. De colleges zijn voor iedereen vrij toegankelijk.

Gezond en fit aan het werk

In het kader van ‘gezond blijven’ is Tergooi het programma “fit in Tergooi” gestart voor medewerkers om langer fit in hun functie te blijven. Hierbij biedt zij ook concrete voorzieningen zoals de mogelijkheid om via fiscale uitruil voordelig (elektrische) fietsen aan te schaffen. Dit draagt bovendien bij aan de reductie van CO₂ uitstoot en dus ook een gezondere leefomgeving. Er worden thema gestuurde programma’s aangeboden. Hierbij gaat het onder andere om workshops waarin bijvoorbeeld omgaan met stress aan bod komt. Ook kan men onder begeleiding gaan hardlopen. Dit om de drempel om te gaan starten met hardlopen te verlagen, om niet alleen te hoeven lopen, om te leren verantwoord en zonder blessures hard te lopen. Daarnaast biedt Tergooi een aantal activiteiten aan waar medewerkers het hele jaar door gebruik van kunnen maken zoals mindfulness en ontspannende voetmassages. Verder kan men gebruik maken van loopbaanbegeleiding en fit-gesprekken. Vanaf 2019 is het hele Tergooi terrein rookvrij. In dat kader is in 2018 een uitgebreide en publicitair breed uitgedragen “stoppen met roken” campagne gestart, zowel voor medewerkers, bezoekers als patiënten.

Techniek

Voor de bestaande bouw heeft Tergooi een gaswarmtepomp aangeschaft waarbij deze technologie ervoor zorgt dat er een groot rendementsvoordeel optreedt in vergelijking met reguliere verwarming en waardoor 25% minder gas verbruikt wordt. Voor deze innovatieve oplossing, die als voorbeeld wordt gezien voor het verbeteren van rendementen binnen bestaande gebouwen, is een subsidie

verstrekt. In kader van duurzame energie heeft Tergooi 501 zonnepanelen geplaatst om zo op duurzame wijze bij te dragen aan het totale energie verbruik.

Tergooi staat op de drempel van een nieuw te bouwen ziekenhuis waarbij zij volgens de criteria van BREEAM excellent bouwt en waarin duurzame criteria integraal verankerd zijn. Zij zal daarbij o.a. gebruik gaan maken van een materialenpaspoort zodat bouwmaterialen circulair ingezet kunnen worden.

Het nieuw te bouwen ziekenhuis grenst aan één van de ecologische hoofdstructuren in het Gooi. Tergooi is zuinig op de natuur en omarmt de ook de helende werking van een natuurlijke omgeving. Om die reden heeft zij bij het selectieproces ruime aandacht besteed aan de mate waarin de aannemende partijen gedurende het bouwproces rekening houden met de ecologische omgeving. Het ziekenhuis wordt met fors minder vierkante meters gebouwd omdat zij gelijktijdig met de fysieke bouw ook gestart is met programma's om de zorg anders te organiseren (meer clicks minder bricks). Door digitale ondersteuning kan zij meer nabij de patiënt, in eigen omgeving, zorg verlenen. Hierdoor hoeft de patiënt minder te reizen wat naast prettig en comfortabel is, ook een zeer positieve bijdrage levert aan minder CO2 uitstoot als gevolg verminderd vervoer.

Voeding

Voeding wordt gezien als een belangrijk moment op de dag wat voor patiënten bijdraagt aan een prettig verblijf maar ook als een belangrijke bijdrage aan het genezingsproces. In 2018 is het 'harten 6 programma' gestart waarbij de patiënten 6 eet momenten worden aangeboden waarin zij een keuze kunnen maken in de vorm van een (gezonde) maaltijd of snack. Wat men voor het diner wil eten, kan tot begin van de middag aan de keuken worden doorgegeven. Zo kan er meer op maat gekookt worden en zorgt het programma naast tevreden patiënten ook voor de reductie van voedselverspilling.

Ketenzorg

In kader van fysieke toegankelijkheid is een elektrische golfkar ingezet om minder mobiele patiënten gemakkelijk van parkeerplaats of bus naar de ingang te rijden. Ook werkt Tergooi samen met Stichting Lezen en Schrijven in het Taalpunt Tergooi om ook toegankelijk te zijn voor laaggeletterden. Hiervoor heeft zij samen met de ketenpartners in 2019 de Taalheldenprijs in de categorie Bruggen Bouwen ontvangen.

Ook buiten haar eigen regio wil Tergooi kennis en materialen delen. Tergooi werkt al jaren samen met het Saint Francis Hospital in Katete, Zambia. Hier werden ook materialen naar toe gebracht die nog zeer goed bruikbaar zijn, maar binnen Tergooi niet meer gebruikt worden. Helaas is hier een einde aan gekomen door de strengere eisen van de Zambiaanse overheid. Wel zijn er nog steeds medewerkers en artsen die belangeloos hun kennis en kunde hier overbrengen. De overvloedige producten uit Tergooi worden nu aan andere goede doelen aangeboden.

3. Milieu

Wanneer je over duurzaamheid praat, dan mag het milieu niet ontbreken. De meeste organisaties hebben al veel langer een milieu- dan een duurzaamheidsbeleid. Tergooi is hierop geen uitzondering. Reeds in de vorige eeuw is het huidige milieuzorgsysteem van Tergooi opgezet. Het wordt steeds aangepast wanneer de situatie en/of de wetgeving hier om vraagt.

3.1 Energie

2018 gaat de boeken in als een zeer zonnig en warm jaar. Dat heeft invloed op de energiecijfers. Zo hebben de zonnepanelen aardig wat energie opgebracht: 133.812 KWh om precies te zijn. Dat is voldoende om 32 huishoudens een jaar van elektriciteit te kunnen voorzien. Helaas is het niet

voldoende voor een ziekenhuis; een ziekenhuis is immers een grootverbruiker. Dit verbruik wordt maandelijks door een werkgroep gemonitord om zo strak op verbruiken te kunnen sturen waar mogelijk.

In onderstaand tabel een overzicht van de belangrijkste energiecijfers van Tergooi.

Tergooi totaal	Energieverbruik (MJ)	water (M ³)	Gas (M ³)	Elektriciteit (kWh)
	↓0,1%	 ↑1,4%	 ↓0,3%	 ↑1,0%
2018	85.012.354	68.436	1.490.454	10.644.780
2017	85.131.120	67.465	1.495.102	10.536.993
2016	89.961.871	72.403	1.616.882	10.774.321
2015	86.974.501	73.307	1.583.937	10.445.627
Locatie Hilversum	Energieverbruik (MJ)	water (M³)	Gas (M³)	Elektriciteit (kWh)
	↓1,1%	 ↑1,1%	 ↓0,7%	 ↑0,1%
2018	50.704.153	44.001	961.747	5.762.490
2017	51.258.129	43.507	968.418	5.758.259
2016	54.336.155	44.361	1.041.521	5.936.671
2015	53.494.444	43.740	1.061.545	5.758.748
Locatie Blaricum	Energieverbruik (MJ)	water (M³)	Gas (M³)	Elektriciteit (kWh)
	↑1,3%	 ↑2,0%	 ↑0,4%	 ↑2,2%
2018	34.308.201	24.435	528.707	4.881.840
2017	33.872.991	23.958	526.684	4.778.734
2016	35.625.716	28.042	575.631	4.837.650
2015	33.480.057	27.567	524.717	4.686.879

Door de warme zomer is er op beide locaties meer elektriciteit verbruikt, vooral voor de koeling. Dat is vooral in Blaricum goed te zien. In Hilversum zit de koelinstallatie aan zijn maximum capaciteit zodat een zeer warme zomer niet zo veel extra verbruik betekend. Wel meer overlast. Daarom zijn er in de zomer extra ijsjes en koelingsgadgets uitgedeeld onder zowel patiënten als verplegend personeel. Het verbruik van gas op de locatie Blaricum is door de warme zomer gestegen. Dit lijkt paradoxaal, maar in Blaricum staat een installatie die loopt op gas. Deze installatie levert zowel warm water als koeling. En juist die koeling was in de zomer hard nodig.

De toename in het verbruik van water is vooral te verklaren door meer waterverbruik in de warme zomer. Op de locatie Hilversum is dit gebruikt om de daken mee te koelen. Ook is er een groot lek geweest waardoor veel water is weggelopen. Op de locatie Blaricum is een incident geweest met de watertanks waardoor er veel water is weggespoeld.

3.2 Water

In het ziekenhuis wordt heel wat water verbruikt. Niet alleen om te wassen en voor het toilet, maar ook voor koken, sterilisatie, luchtbevochtiging, laboratorium, etc. etc. In het hoofdstuk Energie in 3.1 zijn de verbruik cijfers te zien. Maar het innemen van water betekend ook dat er water geloosd wordt. Tergooi moet zich houden aan strenge lozingseisen om te voorkomen dat er materialen in het vuil

water geloosd worden die er niet in horen. In 2018 zijn deze eisen op beide locaties niet overschreden. Zie hiervoor ook de bijlagen in 6.3

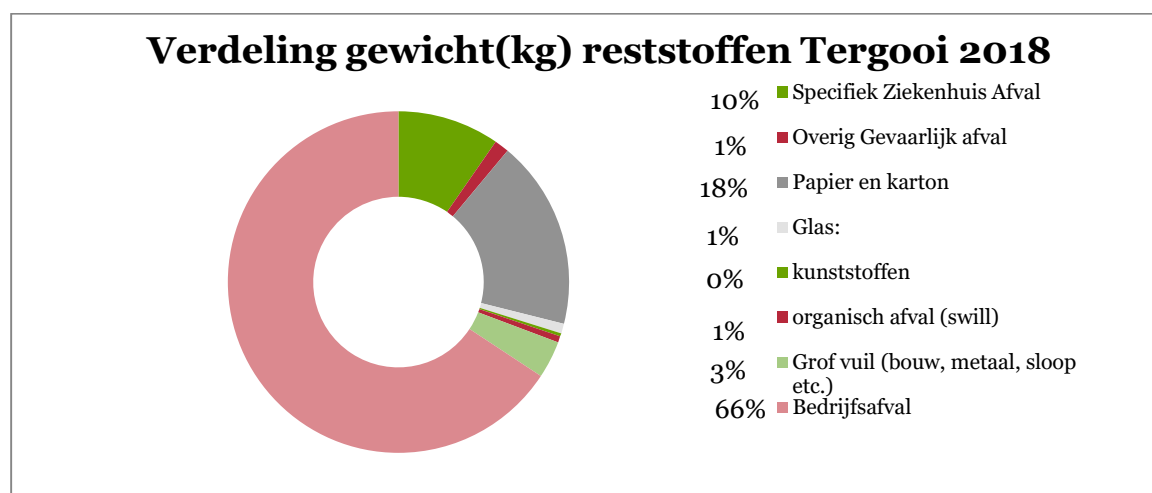
Daarnaast voert Tergooi een actief beleid om Legionella binnen de perken te houden. Hiervoor is een strikt spoelregime en worden op beide locaties ieder half jaar steekproefsgewijs monsters genomen. Hierdoor kunnen uitbraken voorkomen worden. Daar waar de Legionellabacterie toch aangetroffen wordt, worden maatregelen getroffen om de besmetting op te heffen.

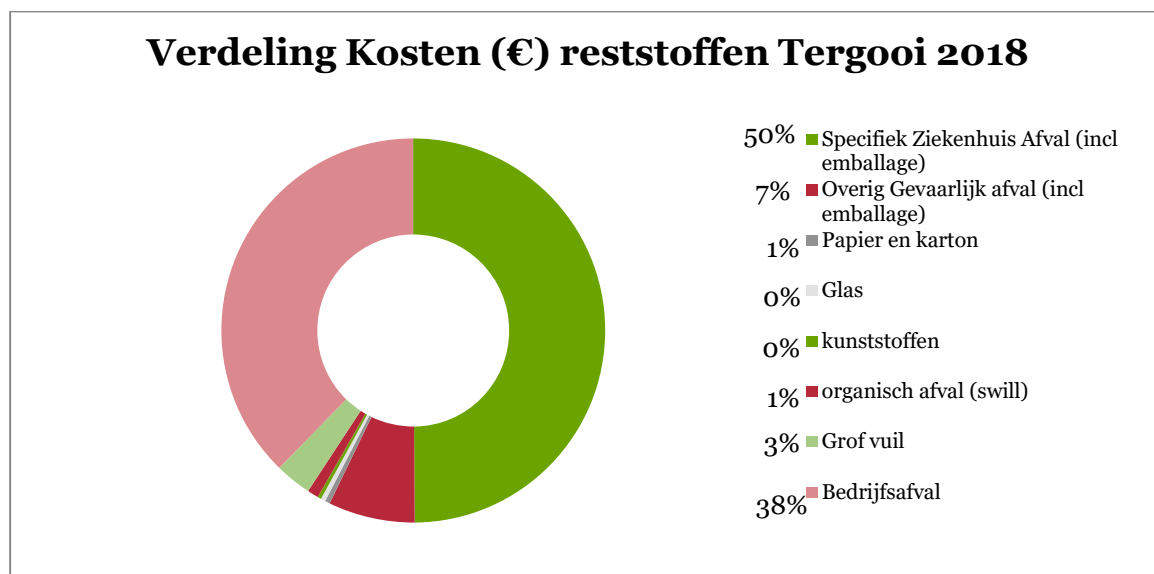
Binnen Tergooi wordt nog geen actief beleid gevoerd om medicijnen in afvalwater te voorkomen. Een zuiveringsinstallatie hiervoor is erg duur, en de meeste medicijnresten komen via de huishoudens in het riool terecht. Wel wordt in toenemende mate duidelijk hoe we als ziekenhuis een bijdrage kunnen leveren aan dit probleem. Onder andere door voorschrijven van medicatie onder de loep te nemen en te kijken naar "Green Farmacie": medicijnen met een lager milieu-impact. Het is een punt waar binnen Tergooi zeker aandacht voor is, maar waar geen snelle oplossing voor is.

3.3 Afval

Een tweede grote impact op het milieu wordt veroorzaakt door het afval. Uiteraard doet iedereen zijn best om het afval te scheiden, maar voor een bedrijf zoals het ziekenhuis gelden andere regels dan bijvoorbeeld voor het afval thuis. Zo wordt in het ziekenhuis het plastic maar op bescheiden schaal ingezameld. Dat komt onder meer doordat verwerkers van (gebruikt) plastic liever geen plastics uit zorginstellingen hebben uit angst dat dit besmet is. Omdat er sprake is van overschot aan ingezamelde kunststoffen, zit men ook niet te springen om deze grondstoffen uit een ziekenhuis. Door deze regels verdwijnt nog steeds veel materiaal in het restafval. Gelukkig wordt dit naar een Afval Verbranding Installatie gebracht, die met verbranden van afval elektriciteit opwekken. Zo wordt het toch nog een beetje nuttig gebruikt.

In 2018 is er 1.6% meer afval afgevoerd. Vooral grof vuil, specifiek ziekenhuis afval en Papierafval zijn toegenomen. Dit heeft vooral te maken met opschonen van archieven en opruimen van afdelingen. Het afval vanuit de keuken is juist erg verminderd (SWILL) door het nieuwe voedingsprogramma.

3.4 Vervoer

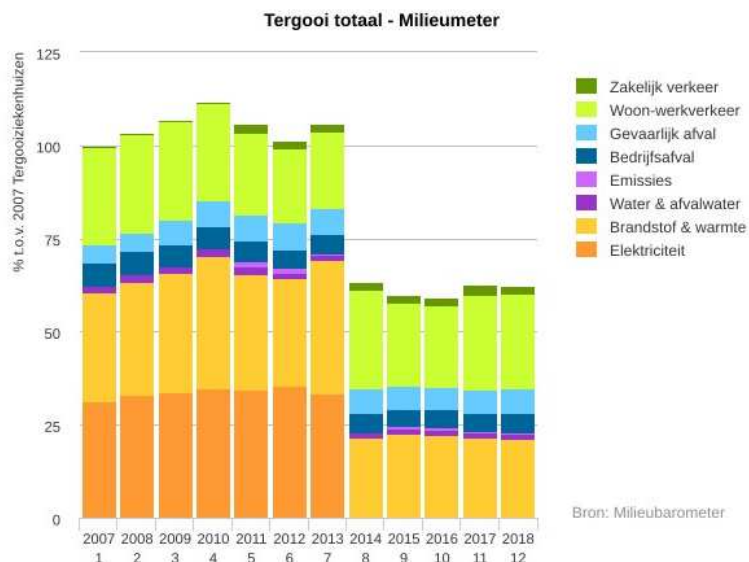
Vervoer is een onderdeel van de milieu impact die moeilijk te kwantificeren is. Veelal omdat medewerkers op verschillende wijzen naar de organisatie komen. Dit is afhankelijk van de dienst, het weer, etc. De ene keer komt men op de fiets, een volgende keer met de auto. De cijfers van het woon-werkverkeer zijn gegenereerd op basis van declaraties. Van bezoekers wordt niet bijgehouden hoe men komt. Ook omdat de wijze van vervoer afhankelijk is van de gezondheidstoestand van de bezoeker, het weer en de afstand. De ene keer kan men met de bus, een volgende keer komt men met de taxi of eigen auto, etc. Van de leveranciers wordt ook niet bijgehouden hoe veel men rijdt. De meeste leveranciers rijden namelijk niet exclusief voor Tergooi, maar brengen hun goederen in een route waarin ook andere organisaties zijn opgenomen. Veelal heeft de vervoersbranche een eigen milieu-impact op basis van hun wagenpark, brandstofverbruik, etc. Wel houdt Tergooi de parameters van de eigen wagens bij. Dit zijn vooral auto's van Logistiek en de Klinische Farmacie die tussen locaties rijden met goederen.

Het is lastig om aan wisselende vervoerscijfers conclusies te verbinden omdat deze van grote variabelen afhankelijk is. Wel is duidelijk dat het vervoer in zijn geheel een grote CO₂-impact op de organisatie heeft. Zie hiervoor ook de grafieken bij de benchmark in 3.4. In 2018 is er een onderzoek geweest onder het personeel om inzicht te krijgen hoe men naar het werk komt. Op basis hiervan is een verdeling te maken van de declaraties die gedaan worden. Omdat deze afwijkt van eerdere onderzoeken, zijn hiermee de grote verschillen in de vervoerscijfers te verklaren.

3.5 Benchmark MPZ

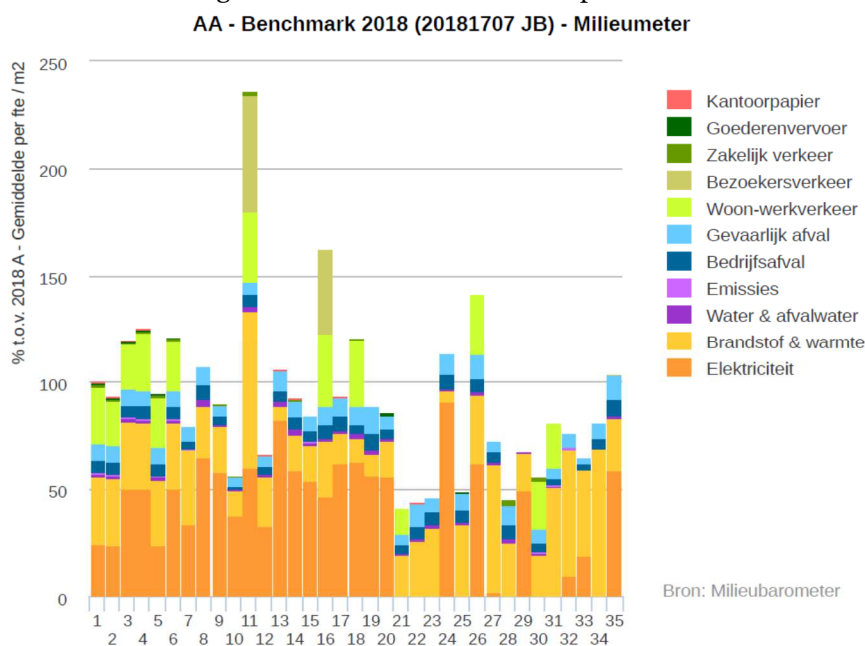
Tergooi maakt al jaren gebruik van de milieubarometer om de milieu-impact te monitoren. Door het

invullen van diverse parameters kan uit de barometer de milieu-impact berekend worden. Hierbij zijn zaken als afvalscheiding, groene stroom, etc. van belang. In de grafiek hiernaast is een overzicht van onze milieu-impact sinds 2007. Goed is te zien dat door het inkopen van groene stroom sinds 2014 de impact van elektriciteit verdwenen is. Hierbij maakt het overigens wel uit welke groene stroom je inkoop. Tergooi maakt gebruik van Hollandse Wind energie. Een bron die wordt gezien als échte groene stroom zonder impact.

Vanuit de barometer wordt ook jaarlijks door MPZ een benchmark gemaakt. Tergooi staat hierin op een goede plaats. Om zo veel mogelijk ziekenhuizen met elkaar te kunnen vergelijken wordt gebruik gemaakt van diverse parameters. Zo wordt gebruik gemaakt van parameters als omzet, personeelsbestand (Fulltime equivalent Fte), erkende bedden en m2. Afhankelijk van de parameter waarop gekeken wordt staat Tergooi in de top 5 of de top 10 wat energie aangaat. Op het gebied van afval zit Tergooi rond het gemiddelde. In de bijlage is in de digitale versie een Exceloverzicht van de benchmark opgenomen. Deze is geanonimiseerd.

In onderstaande grafiek is de milieubenchmark per m² te zien. Kolom nummer 30 is Tergooi.

4. ADR

4.1 Algemeen

Tergooi heeft als ziekenhuis te maken met gevaarlijke stoffen. Niet alleen als grondstof maar ook als afvalstoffen. Dat betekent dat Tergooi zich moet houden aan allerlei wet- en regelgeving rond gevaarlijke stoffen zoals de Arbowet en wetgeving rond vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg. De laatste wordt ook wel de ADR genoemd. Bepalingen uit deze wet maken dat er een jaarverslag gemaakt moet worden, hetgeen u nu leest, en een Veiligheidsadviseur Gevaarlijke Stoffen moet worden benoemd. Binnen Tergooi ligt deze taak bij de Stafmedewerker Veiligheid en Milieu: mw. H. Treffers-Veldkamp. Certificaathouder ADR nr. 2008024032, afgegeven op 14 juni 2018. De taken van de Veiligheidsadviseur binnen Tergooi zijn vooral toezien op het op de juiste manier aanleveren van Gevaarlijk afval, zorg voor procedures en protocollen en verzorgen van voorlichtingen.

4.2 Activiteiten in relatie tot de ADR

De ADR kent verschillende rollen binnen de wetgeving. Dit zijn onder andere producent, vervoerder, belader, verpakker, ontvanger, etc. Tergooi heeft vooral de rollen van ontvanger van gevaarlijke stoffen, verpakker van gevaarlijk afval en verzenden ervan. Voor cijfers van afval verwijs ik naar hoofdstuk 3.2. Tergooi vervoert zelf geen stoffen, en heeft dus ook geen wagens met uitrusting hiervoor.

4.3 Gevaarlijke stoffen:

Tergooi ontvangt ook gevaarlijke stoffen. Dit is zeer divers. In principe kunnen allerlei soorten gevaarlijke stoffen voorkomen in het ziekenhuis, behalve de ontplofbare. Denk bij gassen vooral aan zuurstof en (vloeibaar) stikstof, bijtende stoffen zoals zuren en basen, brandbare stoffen zoals alcohol, etc. Deze stoffen worden in zeer verschillende processen gebruikt: van laboratoriumonderzoek tot het ontsmetten van de huid voor een injectie wordt toegediend. Van het bereiden van medicijnen, schoonmaak van het ziekenhuis tot het draaiend houden van de noodstroomaggregaten, en nog veel meer. In totaal heeft Tergooi in 2018 166.046,414 kg gevaarlijke stoffen ontvangen. Het merendeel hiervan is zuurstof. In Tergooi wordt ook gewerkt met (laag) radioactief materiaal. Voor informatie hierover wordt verwezen naar het jaarverslag van de Klinisch Fysici.

Afvoeren van gevaarlijke stoffen zijn vooral het Specifiek Ziekenhuis Afval (klasse 6.2 ADR), en laboratorium afval. De cijfers hiervan zijn in de bijlagen in hoofdstuk 6 terug te vinden. Voor het afvoeren van deze gevaarlijke afvalstoffen wordt gebruik gemaakt van UN gekeurde verpakkingen. Het streven is om voor het Specifiek Ziekenhuisafval zo veel mogelijk gebruik te maken van vaten van gerecycled plastic omdat het enige doel van deze verpakking is om de inhoud veilig te kunnen vervoeren naar de verbrandingsoven. Door gebruik te maken van deze verpakkingen, wordt tot 50% minder CO₂ voor de verpakking uitgestoten.

4.4 Procedures

Zoals in vrijwel alle zorginstellingen, wordt er veel met procedures en protocollen gewerkt. Omgang met (gevaarlijke) stoffen is hierop geen uitzondering. De procedures en protocollen liggen vast in het Kwaliteitsportaal van Tergooi. Deze is in principe voor iedere medewerker toegankelijk. De protocollen in dit systeem worden minimaal eens per twee jaar bekeken of het nog actueel is. Ook noodprocedures zijn in dit Kwaliteitsportaal terug te vinden. Een beveiligingsplan is in principe met de stoffen die binnen Tergooi gebruikt worden niet nodig. Toch maakt dit onderdeel uit van de Ebola procedures.

Voor hulp bij noodsituaties beschikt Tergooi over een BHV organisatie. De noodprocedures zijn allen terug te vinden in het Integraal Crisisplan en/of het Bedrijfsnoodplan.

4.5 Scholing en Training

Alle medewerkers die met gevaarlijke stoffen werken, moeten weten hoe er mee om te gaan. Een groot deel van de kennis wordt verkregen bij de (basis) opleiding voor de taak die de medewerker binnen Tergooi uitvoert. Voor het bijhouden van deze kennis wordt gebruik gemaakt van e-learning en klinische lessen. In 2018 is voor het eerst ook gebruik gemaakt van een systeem waarbij medewerkers een vraag via de mail kregen. Het systeem was vooral bedoeld om kennis rond zaken in het kader van de accreditatie van het ziekenhuis, de NIAZ, op te halen. Kennis rond omgang met gevaarlijke (afval) stoffen was in deze een mooie bijvangst.

Naast bovengenoemde trainingen worden er ook regelmatig oefeningen georganiseerd in Tergooi. Deze richten zich in eerste instantie op brand- en evacuatie. Maar ook andere situaties worden in de (desktop) oefeningen benoemd, en meegenomen. De scholingen en trainingen worden in principe via de Tergooi academie in een systeem bijgehouden.

4.6 Incidenten

In 2018 hebben zich geen incidenten met gevaarlijke stoffen voorgedaan. Een enkele maal is geconstateerd dat men het gebruikte inzamelmateriaal voor Specifiek Ziekenhuis Afval niet goed gesloten heeft bij inlevering. Deze zijn alle óf goed gesloten voor het ter vervoer werd aangeboden, óf in een omverpakking gedaan. Het grootste incident in 2018 was wateroverlast op de locatie Hilversum na een hoosbui. Deze en andere (kleine) incidenten hebben geen aanleiding gegeven tot grote veranderingen in de procedures en (nood) plannen.

4.7 Audits en controles

In 2018 is Tergooi geaccrediteerd in het kader van de NIAZ. Via dit systeem van het Nederlands Instituut voor Accreditatie van Ziekenhuizen wordt gekeken hoe het met de veiligheid en veiligheidscultuur in een ziekenhuis staat. Uiteraard is dit vooral op het gebied van patiëntenzorg, maar ook voorbereid zijn op noodsituaties wordt bekeken. Op dit onderdeel scoorde Tergooi 100%. Op alle punten bij elkaar scoorde Tergooi ruim 90%, en waren er maar 3 punten waar Tergooi aanwijzingen op heeft gekregen. Een mooie score!

Overige audits betroffen vooral inspecties van de brandweer. Deze heeft op beide locaties van Tergooi geen grote overtredingen geconstateerd. In 2018 hebben er geen inspecties door de omgevingsdienst plaats gevonden. Dit omdat bij vorige inspecties alles in orde was.

Eigen audits betroffen vooral nagaan hoe men omgaat met de middelen en procedures binnen Tergooi. Hier zijn kleine overtredingen geconstateerd, en zo veel mogelijk met betrokkenen gecommuniceerd. Het betreft dan vooral het niet goed hanteren van SZA verpakkingen zoals niet goed sluiten van de vaten, naaldenbekers of overvulling van de vaten.

5. Milieu- en duurzaamheid actieplan

5.1 Punten 2018.

Hieronder staan de punten uit het actieplan van 2018 en mogelijk nog iets later met hun status in cursief er achter.

- Isoleren van de daken in Hilversum waar geen zonnepanelen op komen. Niet alleen om minder energie te verbruiken, maar ook om in de bestaande bouw met name in de zomer het comfort te verhogen. *Dit punt is in 2018 gerealiseerd. De zomer van 2019 zal moeten uitwijzen of het ook brengt wat verwacht wordt.*
- Plaatsen van twee gasmotorwarmtepompen in Hilversum. Dit zijn installaties die warm water produceren naast koeling voor het gebouw. Deze komen in plaats van de twee WKK's die op deze locatie nog aanwezig zijn, maar al ruim twee jaar buiten gebruik zijn. Deze worden gecombineerd met nieuwe warmwaterboilers. *Dit punt is grotendeels gerealiseerd in 2018, maar pas in 2019 afgerond.*
- Aanleggen van een WKO-installatie. Voor deze installatie is al enige jaren geleden vergunning afgegeven, maar door uitstel van de nieuwbouw wordt het in de loop van 2017 aangelegd. Deze WKO (Warmte- en Koude Opslag in de bodem), zal niet alleen voor verwarming en koeling van de nieuwbouw dienen, maar ook (een deel van) de bestaande bouw. *Aanleg is in 2018 gerealiseerd, maar is pas in 2019 getest en opgeleverd.*
- Gevels van bouwdelen A en B herstellen. Hierbij wordt het stucwerk waar nodig gerepareerd, en waar nodig isolatie hersteld. *Dit punt is volledig gerealiseerd. Het heeft er zelfs toe bijgedragen dat deze bouwdelen opgenomen worden in de nieuwbouwplannen.*
- Terrein voorbereiden op de nieuwbouw met expliciete aandacht voor inwatering van hemelwater, uitrol van logistieke paden en openbare verlichting met een minimale impact op de ecologie, etc. *Dit punt loopt nog door in 2019, maar is grotendeels gerealiseerd.*
- Aanleg van een nieuw containerplein met opslag gevaarlijke stoffen die voldoen aan huidige eisen van PGS 15. *Dit punt is volledig gerealiseerd.*
- Het handboek afvalstoffen van MPZ bestuderen en waar mogelijk uitrollen binnen Tergooi. *Dit punt zal in 2019 verder opgepakt moeten worden.*
- Assortiment inkoopgoederen bezien of duurzamere varianten voor handen zijn. *Vanwege personeelsverloop bij de afdeling Inkoop is dit blijven liggen. Punt wordt meegenomen in het inkoopbeleid.*
- Onderzoek doen onder het personeel naar mogelijkheden voor een parkeerplan. Ook met oog op nieuwbouw. Betaald parkeren voor personeel kan onderdeel uitmaken van dit plan. *Dit punt is gerealiseerd. Zie ook hoofdstuk vervoer.*

5.2 Actieplan 2019 en verder

Omdat in 2019 begonnen wordt met de nieuwbouw in Hilversum, zijn er geen grote plannen meer om (milieu) investeringen te doen. De grootste investeringen zullen in de nieuwbouw gerealiseerd worden. Het nieuwe ziekenhuis zal volgens strenge BREEAM-eisen gebouwd gaan worden. Onderstaande

punten staan nog wel in de planning. Aan het eind van het jaar zal gekeken worden of er nog extra punten bij gekomen zijn.

- Opstellen duurzaamheidsvisie Tergooi. Hiermee wordt een document bedoeld met daarin de ambities van Tergooi op gebied van duurzaamheid op hoofdlijnen om te dienen als leidraad voor de toekomst.
- Terrein voorbereiden op de nieuwbouw met expliciete aandacht voor inwatering van hemelwater, uitrol van logistieke paden en openbare verlichting met een minimale impact op de ecologie, etc.
- In gebruik nemen van de Warmte-Koude Opslag (WKO), en monitoring van het gebruik en verbruik van deze installatie.
- Uitbreiden duurzame inzetbaarheid voor personeel.
- Opstellen vervoersplan ten behoeve van de nieuwbouw.

6. Bijlagen:

6.1 Afval cijfers

Afval Tergooi Blaricum

Reststof Blaricum in kg	2014	2015	2016	2017	2018
Specifiek Ziekenhuis Afval	18.892	19.773	21.261	19.965	22718
Overig Gevaarlijk afval	10.023	7.861	9.186	5.905	7588
Papier en karton	28.248	65367	53.648	63.342	59981
Glas	1.200	4.440	2.150	4.440	2140
kunststoffen	486	630	891	1.224	1089
organisch afval (swill)	11.270	15.190	11.760	8.260	2160
Grof vuil (bouw, metaal, sloop etc.)	3.900	10.130	7.080	7.500	6320
Bedrijfsafval	212.110	212.940	212.760	206.360	206840
Totaal	286.129	336.331	318.736	316.996	308.836

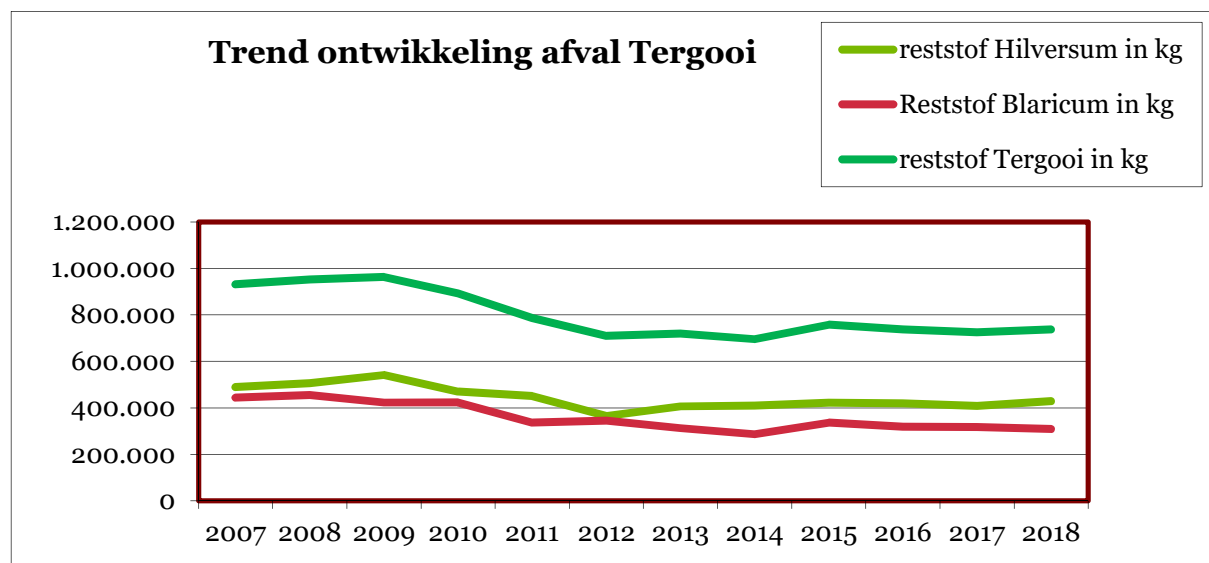
Afval Tergooi Hilversum

reststof Hilversum in kg	2014	2015	2016	2017	2018
Specifiek Ziekenhuis Afval	49.246	48.249	43.451	43.041	48.373
Overig Gevaarlijk afval	4.038	2.568	2.603	4.554	2.612
Papier en karton	48.186	68.868	65.249	65.771	71.992
Glas	6.040	4.600	4.140	7.300	4.560
kunststoffen	914	909	1.626	1.341	1.184
organisch afval (swill)	5.810	6.370	5.110	3.780	2.160
Grof vuil (bouw, metaal, sloop etc.)	1.154	3.940	10.920	7.520	19.740
Bedrijfsafval:	294.140	286.380	285.420	274.400	277.257
Totaal	409.528	421.884	418.519	407.707	427.878

Afval Tergooi totaal

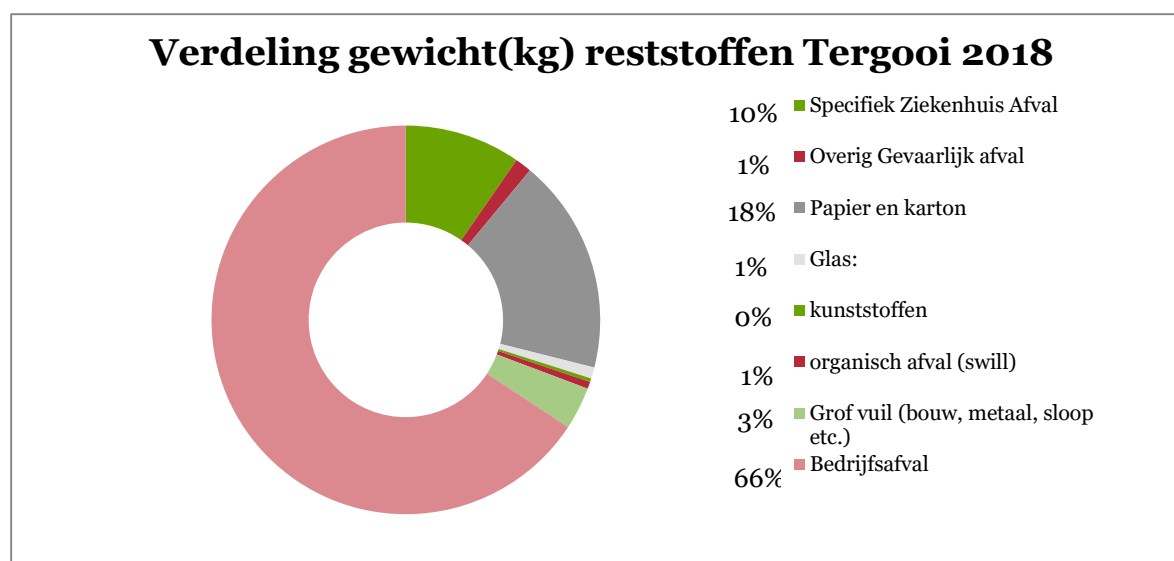
reststoffen Tergooi in kg	2014	2015	2016	2017	2018
Specifiek Ziekenhuis Afval	68.138	68.022	64.712	63.006	71.091
Overig Gevaarlijk afval	14.061	10.429	11.789	10.459	10.200
Papier en karton	76.434	134.235	118.897	129.113	131.973
Glas:	7.240	9.040	6.290	11.740	6.700
kunststoffen	1.400	1.539	2.517	2.565	2.273
organisch afval (swill)	17.080	21.560	16.870	12.040	4.320
Grof vuil (bouw, metaal, sloop etc.)	5.054	14.070	18.000	15.020	26.060
Bedrijfsafval	506.250	499.320	498.180	480.760	484.097
Totaal	695.657	758.215	737.255	724.703	736.714

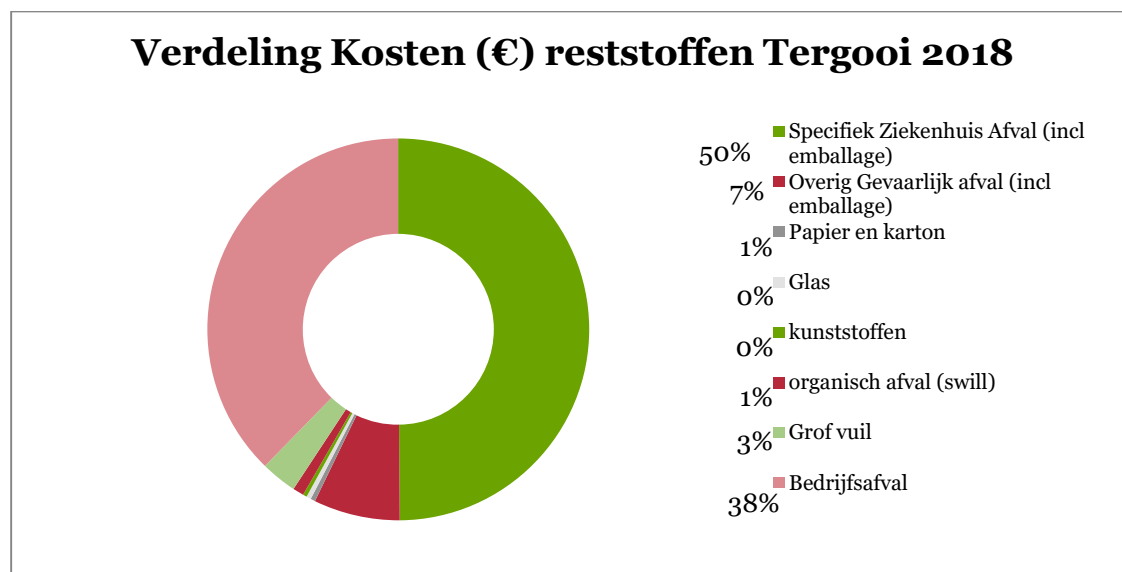
Grafiek trends afval Tergooi

Ontwikkeling kosten afval Tergooi

kosten resstoffen Tergooi in €	2014	2015	2016	2017	2018
Specifiek Ziekenhuis Afval (incl emballage)	€ 87.350	€ 92.451	€ 85.667	€ 86.252	€ 96.264
Overig Gevaarlijk afval (incl emballage)	€ 13.950	€ 8.743	€ 11.819	€ 8.777	€ 14.079
Papier en karton	€ 506	€ 2.985	€ 393	€ 456	€ 798
Glas	€ 1.061	€ 914	€ 837	€ 1.134	€ 757
kunststoffen	€ 546	€ 517	€ 672	€ 964	€ 607
organisch afval (swill)	€ 3.090	€ 3.779	€ 3.013	€ 2.173	€ 1.811
Grof vuil	€ 2.564	€ 3.138	€ 3.445	€ 3.171	€ 5.903
Bedrijfsafval	€ 75.314	€ 73.661	€ 74.034	€ 72.334	€ 72.748
Totaal	€ 184.381	€ 186.188	€ 179.880	€ 175.261	€ 192.967

6.2 Energiecijfers

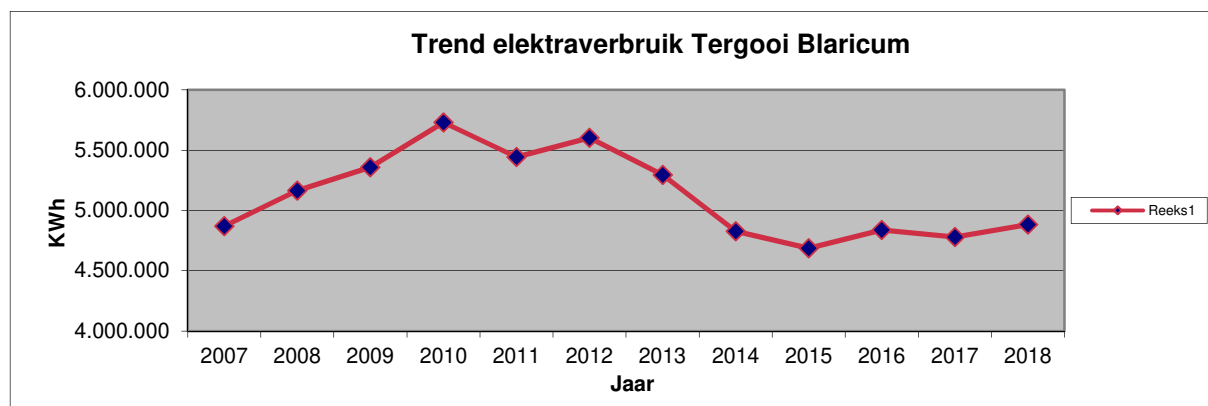
6.2.1 Blaricum

Elektriciteit Blaricum

Totaal ingekocht	2014	2015	2016	2017	2018
Januari	406.992	406.207	393.642	401.867	393.507
Februari	361.107	356.430	374.415	356.432	355.455
Maart	398.470	386.179	383.580	409.860	387.677
April	394.152	373.159	374.130	360.519	388.569
Mei	399.400	377.965	408.094	410.309	445.260
Juni	400.220	392.604	422.112	420.879	422.640
Juli	477.324	444.624	444.354	435.462	490.206
Augustus	409.952	409.952	439.577	433.060	445.312
September	406.087	377.630	434.974	382.195	392.487
Oktober	397.144	388.060	386.942	399.197	406.391
November	378.105	384.094	384.657	382.419	376.968
December	399.367	389.975	391.173	386.535	377.368
Totaal	4.828.320	4.686.879	4.837.650	4.778.734	4.881.840

Kosten inkoop elektra €	2014	2015	2016	2017	2018
	€ 511.955	€ 484.742	€ 461.365	€ 442.002	€ 473.782

Vergelijk huishoudens kwh	2014	2015	2016	2017	2018
totaal huishoudens	1.172	1.138	1.174	1.160	1.185
per m²	3,27	3,17	3,28	3,24	3,31

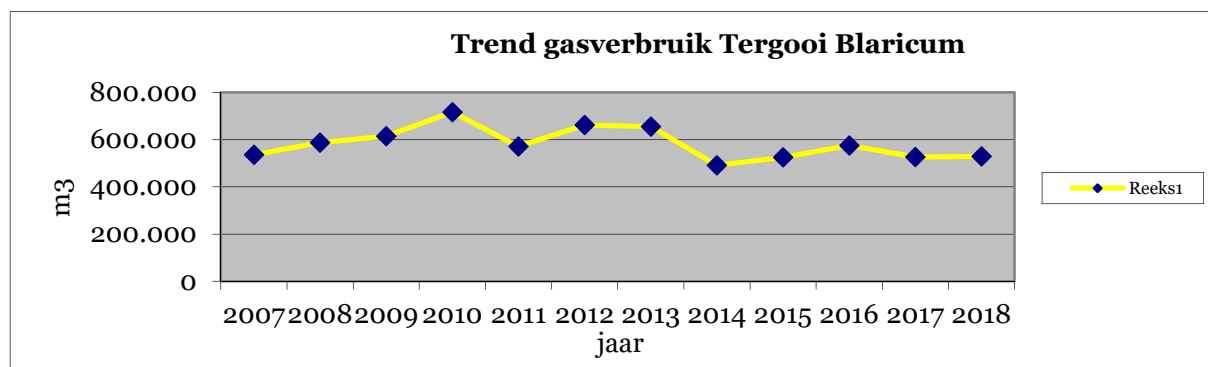
Gas Blaricum

Inkoop gas	2014	2015	2016	2017	2018
€/m ³	0,4886	0,4822	0,4699	0,406	0,398

Totaal ingekocht m ³	2014	2015	2016	2017	2018
Januari	68.245	79.373	73.194	90.042	68.580
Februari	57.640	67.184	71.516	64.315	85.573
Maart	53.848	59.814	69.824	55.855	70.301
April	36.581	45.475	51.247	47.917	38.418
Mei	33.483	35.156	34.639	30.132	25.991
Juni	24.949	25.063	25.758	21.994	20.444
Juli	25.632	25.032	25.550	20.731	20.364
Augustus	25.521	25.286	25.825	20.558	20.002
September	24.463	25.808	25.057	22.937	21.966
Oktober	27.533	39.148	39.437	25.837	34.605
November	42.524	46.781	63.354	53.113	58.835
December	70.099	48.272	69.960	71.396	63.628
afrekening kleine meter		2.325		1.857	
Totaal	490.518	524.717	575.361	526.684	528.707

kosten gas €	2014	2015	2016	2017	2018
	€ 248.925	€ 253.004	€ 270.339	€ 213.803	€ 225.749

Vergelijk huishoudens gas	2014	2015	2016	2017	2018
Aantal huishoudens	119	127	140	128	128
m ² Huishouden v.s. m ² Tergooi	0,90	0,96	1,05	0,96	0,97

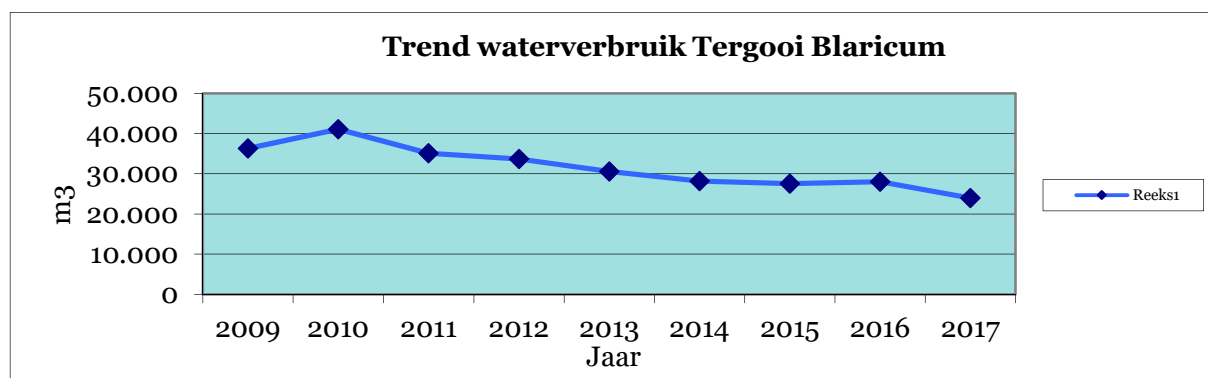

Water Blaricum

Totaal ingekocht	2014	2015	2016	2017	2018
Januari	2.775	2.275	2.428	2.156	2.132
Februari	2.274	2.491	2.383	1.997	2.164
Maart	2.611	2.492	2.747	2.351	2.340
April	2.149	2.145	2.326	1.902	
Mei	2.210	2.171	2.408	2.152	3.778
Juni	2.133	2.096	2.341	1.976	1.935
Juli	2.293	2.480	2.249	1.771	
Augustus	2.169	2.061	2.117	1.782	2.805
September	2.245	2.309	2.164	2.409	3.286
Oktober	2.418	2.277	2.252	2.134	1.742
November	2.197	2.376	2.302	1.270	2.149
December	2.697	2.394	2.325	2.058	2.104
Totaal	28.166	27.567	28.042	23.958	24.435

Kosten water (incl. BTW)	2014	2015	2016	2017	2018
	€ 48.193	€ 42.991	€ 46.644	€ 42.701	€ 39.007
vervuilingseenheden	422,49	413,51	420,63	359,37	366,53

Huishoudens vergelijk H₂O	2014	2015	2016	2017	2018
totaal	206	201	205	175	178
per m²	0,57	0,56	0,57	0,49	0,50

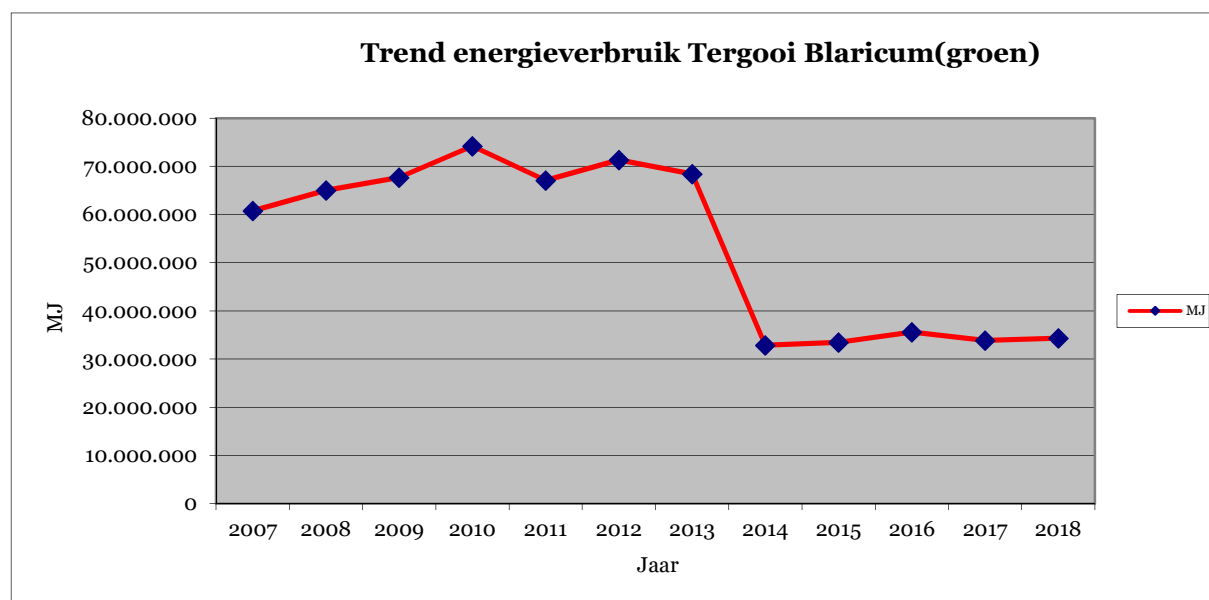

Energie Blaricum

Jaar	2014	2015	2016	2017	2018
MJ	32.906.847	33.480.057	35.625.716	33.872.991	34.308.201
EVK (MJ/M2)	765	779	829	788	798
Gecorrigeerd energieverbruik (MJ)	29.514.853	35.244.496	36.703.390	33.872.991	33.376.195
CO ₂ uitstoot kg	863.312	923.502	1.012.635	926.964	930.524

Gewogen graaddagen (de Bilt)*	2.418	2.675	2.833	2.833	2.675
correctiefactor t.o.v. vorig jaar	127,9570%	90,3959%	94,4127%	100,0000%	105,8982%
Gecorrigeerd gasverbruik	383.346	580.465	609.411	526.684	499.260

*bron: KWA Bedrijfsadviseurs, www.kwa.nl

6.2.2 Hilversum

Elektriciteit Hilversum

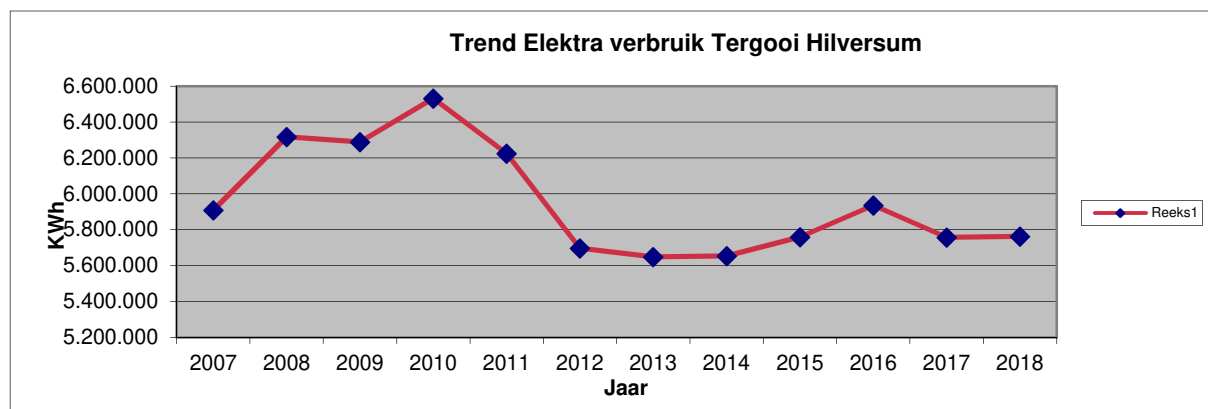
Totaal ingekocht	2014	2015	2016	2017	2018
Januari	388.107	397.519	494.084	500.466	479.324
Februari	356.276	352.559	468.682	443.348	428.249
Maart	397.735	430.708	493.060	478.042	458.476
April	419.778	450.801	464.860	443.903	436.499
Mei	445.949	446.518	497.359	493.548	483.250
Juni	468.918	472.895	516.009	495.772	464.791
Juli	532.211	528.812	528.307	511.010	512.193
Augustus	480.836	521.515	522.229	502.634	495.224
September	478.632	471.777	514.101	459.301	461.367
Oktober	466.303	488.696	467.041	466.938	476.048
November	387.469	480.132	478.615	459.171	461.640
December	406.073	484.886	492.324	470.228	472.067
Totaal	5.228.287	5.526.818	5.936.671	5.724.361	5.629.128

Kosten inkoop elektra €	2014	2015	2016	2017	2018
	€ 568.253	€ 577.506	€ 564.958	€ 530.641	€ 560.029

Opgewekt kwh	2014	2015	2016	2017	2018
Januari	86.400	90.720	0	0	2.172
Februari	78.039	86.400	0	0	5.791
Maart	75.600	54.810	0	0	9.115
April	18.081	0	0	0	13.071
Mei	0	0	0	0	19.282
Juni	0	0	0	0	19.619
Juli	0	0	0	0	23.617
Augustus	0	0	0	13.420	16.542
September	0	0	0	10.965	12.371
Oktober	0	0	0	6.134	7.726
November	88.140	0	0	2.532	3.099
December	80.580	0	0	847	1.407
Totaal	426.840	231.930	0	33.898	133.812

Totaal gebruik elektra	5.655.127	5.758.748	5.936.671	5.758.259	5.762.940
-------------------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Vergelijk huishoudens kwh	2014	2015	2016	2017	2018
totaal huishoudens	1.373	1.398	1.441	1.398	1.399
per m²	3,60	3,66	3,78	3,66	3,66

Gas Hilversum

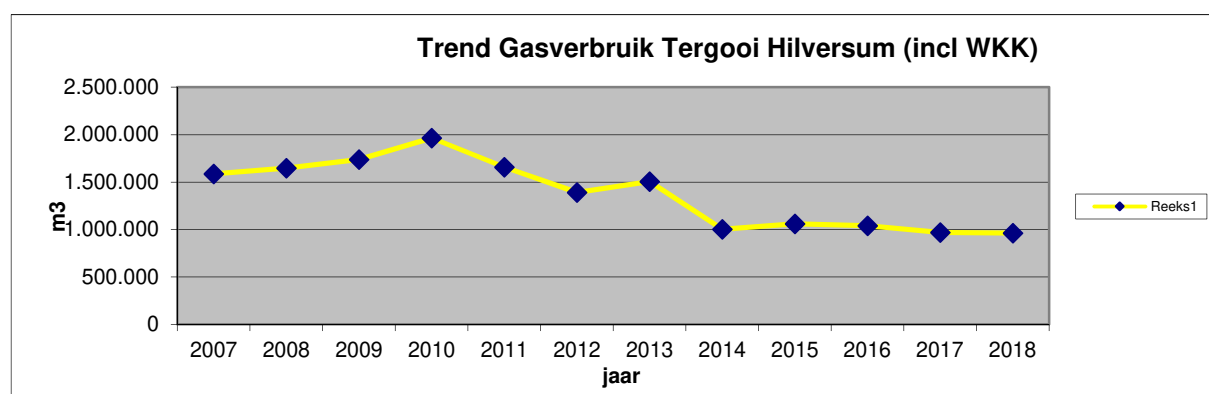
Totaal ingekocht m3	2014	2015	2016	2017	2018
Januari	143.672	161.504	142.509	162.740	126.740
Februari	120.947	143.628	132.730	119.348	147.076
Maart	111.225	127.629	127.179	95.653	128.136
April	71.791	90.908	92.834	86.152	68.038
Mei	63.527	68.204	58.270	53.654	51.368
Juni	43.596	50.118	42.006	36.585	40.408
Juli	38.548	41.215	40.286	38.409	35.104

Augustus	45.803	40.108	39.891	39.745	37.967
September	44.833	54.595	41.132	49.984	46.882
Oktober	61.551	86.048	77.310	56.740	66.043
November	104.845	95.703	114.846	100.590	101.898
December	151.648	101.885	132.528	128.818	112.087
Totaal	1.001.986	1.061.545	1.041.521	968.418	961.747

kosten gas €	2014	2015	2016	2017	2018
	€ 480.312	€ 489.587	€ 456.344	€ 365.458	€ 379.979

Vergelijk huishoudens gas	2014	2015	2016	2017	2018
Aantal huishoudens	562	646	683	635	631
m² Huishouden v.s. m² Tergooi	1,47	1,69	1,79	1,66	1,65

Gasverbruik WKK m³	2014	2015	2016	2017	2018
Januari	30.062	29.759	0	0	0
Februari	27.153	28.342	0	0	0
Maart	26.304	17.980	0	0	0
April	6.291	0	0	0	0
Mei	0	0	0	0	0
Juni	0	0	0	0	0
Juli	0	0	0	0	0
Augustus	0	0	0	0	0
September	0	0	0	0	0
Oktober	0	0	0	0	0
November	29.063	0	0	0	0
December	26.571	0	0	0	0
Totaal	145.444	76.081	0	0	0

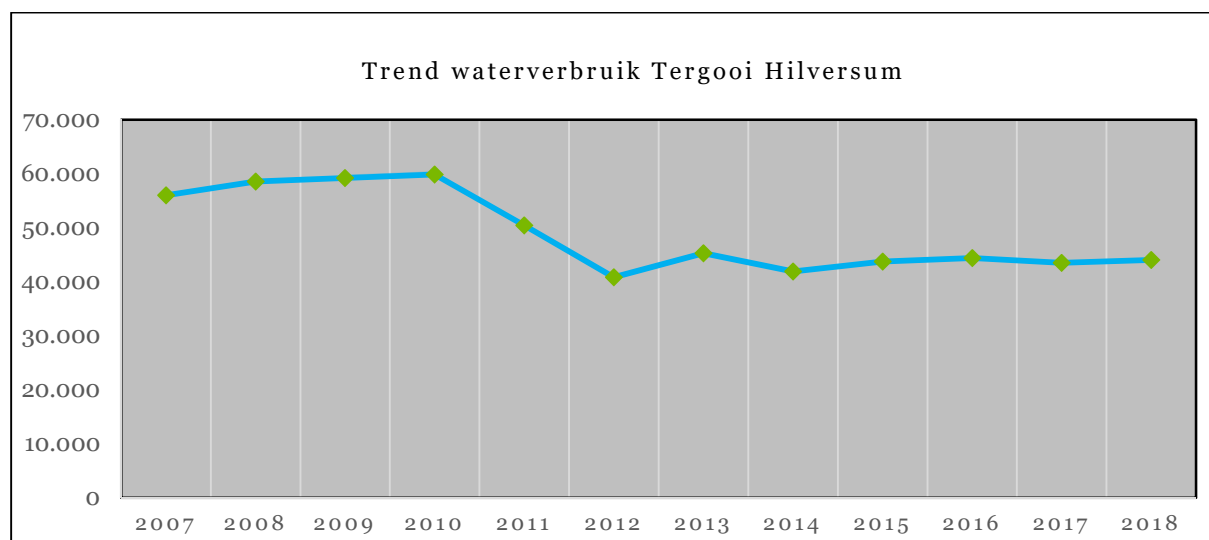
Water Hilversum

Totaal ingekocht m³	2014	2015	2016	2017	2018
Januari	3.787	4.232	4.252	4.080	4.248
Februari	3.369	3.527	4.062	3.663	3.765
Maart	3.694	3.707	3.782	3.972	4.561

April	3.592	3.691	3.565	3.520	3.838
Mei	3.411	3.790	3.377	3.696	3.545
Juni	3.460	3.973	3.637	3.526	3.578
Juli	3.437	4.349	3.310	3.404	3.698
Augustus	3.212	1.526	3.371	3.186	3.144
September	3.446	3.558	3.698	3.242	3.280
Oktober	3.498	3.673	3.574	3.545	3.539
November	3.332	3.869	4.060	3.780	3.516
December	3.654	3.845	3.673	3.893	3.289
Totaal	41.892	43.740	44.361	43.507	44.001

Kosten water (incl BTW)	2014	2015	2016	2017	2018
	€ 35.721	€ 37.548	€ 38.510	€ 37.979	€ 36.671
Vervuilingseenheden.	628,38	656,10	665,42	652,61	660,02

Huishoudens vergelijk H ₂ O	2014	2015	2016	2017	2018
totaal	306	319	324	318	321
per m²	0,80	0,84	0,85	0,83	0,84

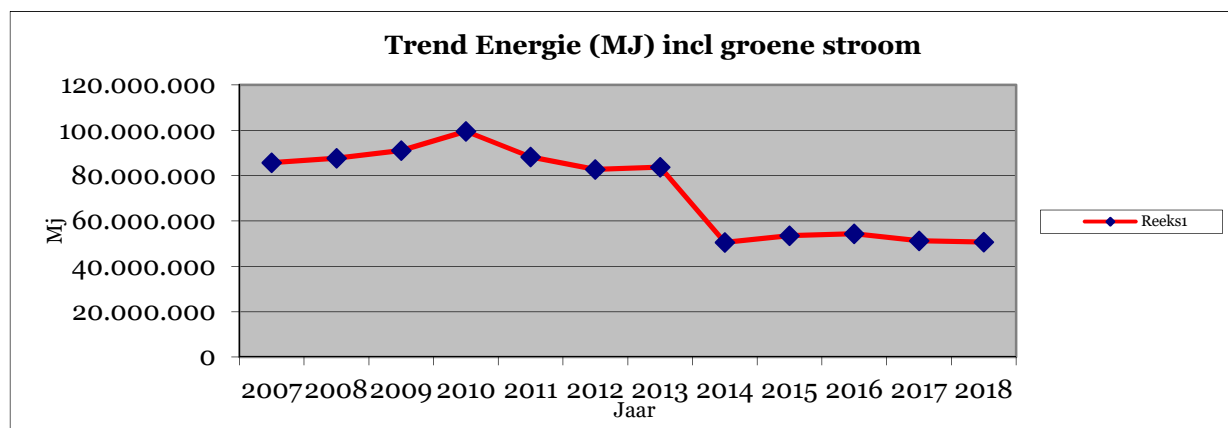

Energie Hilversum

Jaar	2014	2015	2016	2017	2018
MJ	50.534.690	53.494.444	54.336.155	51.258.129	50.704.153
EVK (MJ/M ²)	1.103	1.168	1.186	1.119	1.107
Gecorrigeerd energieverbruik	45.931.388	51.086.480	54.336.155	51.258.129	50.704.153
CO ₂ uitstoot kg	1.763.495	1.868.319	1.833.077	1.704.416	1.692.675

Gewogen graaddagen (de Bilt)*	2.418	2.675	2.833	2.685	2.675
correctiefactor t.ov. vorig jaar	127,9570%	90,3959%	94,4127%	105,5078%	100,3700%
Gasverbruik ex. WKK	856.542	985.464	1.041.521	968.418	961.747
Gecorrigeerd gasverbruik	669.398	1.090.164	1.103.158	917.864	958.201

bron: KWA Bedrijfsadviseurs, www.kwa.nl

6.2.3 Tergooi totaal

Elektriciteit Tergooi totaal

Kosten inkoop elektra €	2014	2015	2016	2017	2018
Incl. BTW	€ 1.080.208	€ 1.062.248	€ 1.026.323	€ 972.643	€ 1.033.811

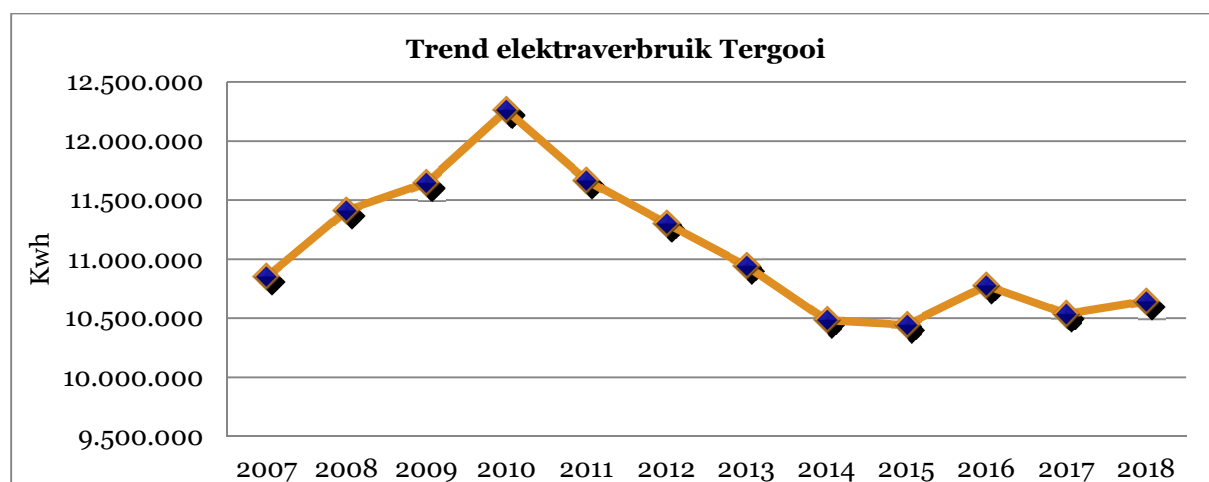
Totaal ingekocht	2014	2015	2016	2017	2018
Januari	795.099	803.726	887.726	902.333	872.831
Februari	717.383	708.989	843.097	799.780	783.704
Maart	796.205	816.887	876.640	887.902	846.153
April	813.930	823.960	838.990	804.422	825.068
Mei	845.349	824.483	905.453	903.857	928.510
Juni	869.138	865.499	938.121	916.651	887.431
Juli	1.009.535	973.436	972.661	946.472	1.002.399
Augustus	890.788	931.467	961.806	935.694	940.536
September	884.719	849.407	949.075	841.496	853.854
Oktober	863.447	876.756	853.983	866.135	882.439
November	765.574	864.226	863.272	841.590	838.608
December	805.440	874.861	883.497	856.763	849.435
Totaal	10.056.607	10.213.697	10.774.321	10.503.095	10.510.968

Opgewekt kwh	2014	2015	2016	2017	2018
Januari	86.400	90.720	0	0	2.172
Februari	78.039	86.400	0	0	5.791
Maart	75.600	54.810	0	0	9.115
April	18.081	0	0	0	13.071
Mei	0	0	0	0	19.282
Juni	0	0	0	0	19.619
Juli	0	0	0	0	23.617
Augustus	0	0	0	13.420	16.542
September	0	0	0	10.965	12.371
Oktober	0	0	0	6.134	7.726

November	88.140	0	0	2.532	3.099
December	80.580	0	0	847	1.407
Totaal	426.840	231.930	0	33.898	133.812

Totaal gebruik elektra	10.483.447	10.445.627	10.774.321	10.536.993	10.644.780
totaal kosten (incl BTW)	€ 1.080.208	€ 1.062.248	€ 1.026.323	€ 972.643	€ 1.033.811

Vergelijk huishoudens kwh	2014	2015	2016	2017	2018
totaal huishoudens	2.545	2.535	2.615	2.558	2.584
per m²	3,44	3,43	3,53	3,46	3,49

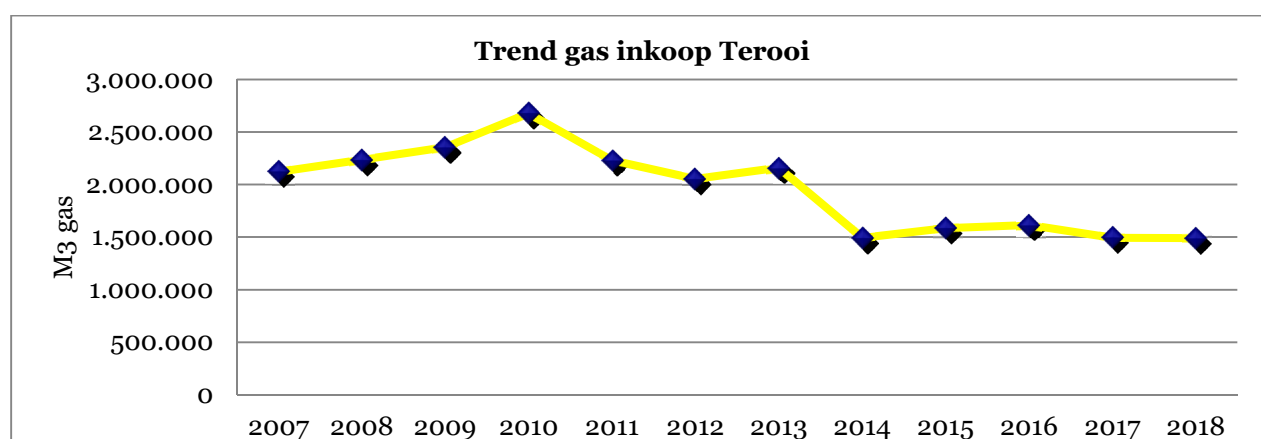
Gas Tergooi totaal

Totaal ingekocht m³	2014	2015	2016	2017	2018
Januari	211.917	240.877	215.703	252.782	195.320
Februari	178.587	210.812	204.246	183.663	232.649
Maart	165.073	187.443	197.003	151.508	198.437
April	108.372	136.383	144.081	134.069	106.456
Mei	97.010	103.360	92.909	83.786	77.359
Juni	68.545	75.181	67.764	58.579	60.852
Juli	64.180	66.247	65.836	59.140	55.468
Augustus	71.324	65.394	65.716	60.303	57.969
September	69.296	80.403	66.189	72.921	68.848
Oktober	89.084	125.196	116.747	82.577	100.648
November	147.369	142.484	178.200	153.703	160.733
December	221.747	150.157	202.488	200.214	175.715
afrekening kleine meter (Blaricum)		2.325	0	1.857	0
Totaal	1.492.504	1.583.937	1.616.882	1.495.102	1.490.454
Totaal kosten (incl BTW)	€ 729.237	€ 742.591	€ 726.683	€ 579.261	€ 605.728

Gasverbruik WKK LH m³	2014	2015	2016	2017	2018
Januari	30.062	29.759	0	0	0

Februari	27.153	28.342	0	0	0
Maart	26.304	17.980	0	0	0
April	6.291	0	0	0	0
Mei	0	0	0	0	0
Juni	0	0	0	0	0
Juli	0	0	0	0	0
Augustus	0	0	0	0	0
September	0	0	0	0	0
Oktober	0	0	0	0	0
November	29.063	0	0	0	0
December	26.571	0	0	0	0
Totaal	145.444	76.081	0	0	0

Vergelijk huishoudens gas	2014	2015	2016	2017	2018
Aantal huishoudens	362	384	392	363	362
m ² Huishouden v.s. m ² Tergooi	1,19	1,34	1,43	1,32	1,32

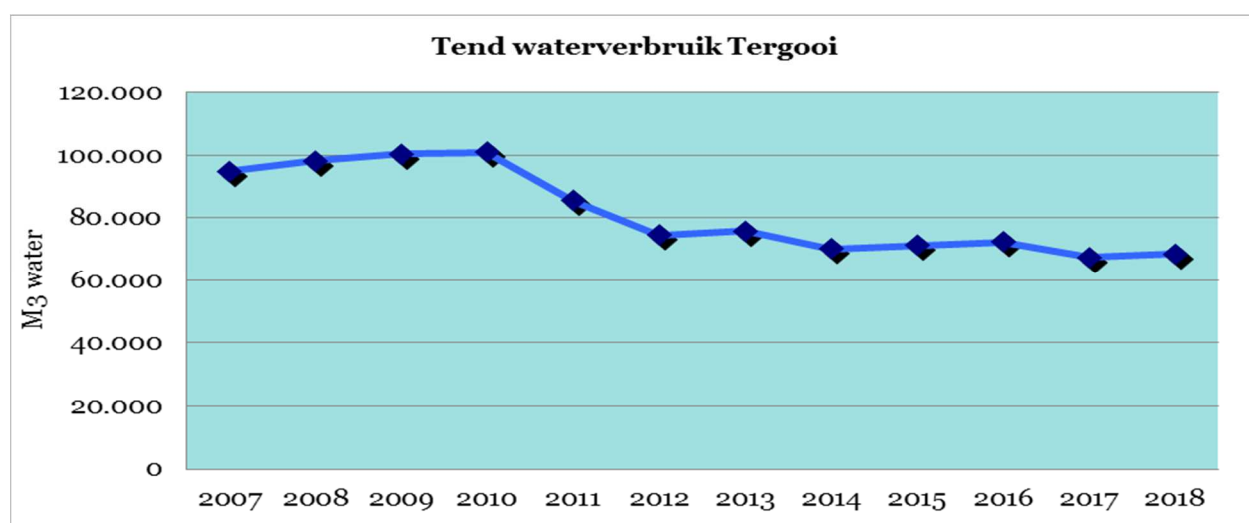

Water Tergooi totaal

Totaal ingekocht m3	2014	2015	2016	2017	2018
Januari	6.562	6.507	6.680	6.236	6.380
Februari	5.643	6.018	6.445	5.660	5.929
Maart	6.305	6.199	6.529	6.323	6.901
April	5.741	5.836	5.891	5.422	3.838
Mei	5.621	5.961	5.785	5.848	7.323
Juni	5.593	6.069	5.978	5.502	5.513
Juli	5.730	6.829	5.559	5.175	3.698
Augustus	5.381	3.587	5.488	4.968	5.949
September	5.691	5.867	5.862	5.651	6.566
Oktober	5.916	5.950	5.826	5.679	5.281
November	5.529	6.245	6.362	5.050	5.665
December	6.351	6.239	5.998	5.951	5.393
Totaal	70.058	71.307	72.403	67.465	68.436

Kosten water (incl BTW)	2014	2015	2016	2017	2018
	€ 83.914	€ 80.539	€ 85.154	€ 80.680	€ 75.678

Huishoudens vergelijk H ₂ O	2014	2015	2016	2017	2018
totaal huishoudens	511	520	528	492	500
per m ²	0,69	0,70	0,71	0,67	0,68

Energie Tergooi totaal

Jaar	2014	2015	2016	2017	2018
totaal kosten water, gas, elektra	€ 1.893.359	€ 1.885.378	€ 1.838.160	€ 1.632.584	€ 1.715.217
MJ	83.441.537	86.974.501	89.961.871	85.131.120	85.012.354
CO ₂ uitstoot kg	2.626.807	2.791.821	2.845.712	2.631.380	2.623.199
CO ₂ rondje rond Aarde auto ¹	5.042	5.359	5.462	5.051	5.035
CO ₂ rondje rond Aarde trein ²	2.185	2.322	2.367		

EVK (MJ/M ²)	940	979	1.013	959	957
--------------------------	-----	-----	-------	-----	-----

Gewogen graaddagen (de Bilt) ³	2.418	2.675	2.833	2.685	2.675
correctiefactor t.o.v. vorig jaar	127,96%	90,40%	94,41%	105,51%	100,37%
gasverbruik ex. WKK m ³	1.347.060	1.507.856	1.616.882	1.495.102	1.490.454
Gecorr. gasverbruik t.o.v. 2007 m ³	1.429.226	1.446.181	1.464.102	1.428.395	1.429.224

1 bron: brandstofverbruiksboekje 2015 RDW, auto: BMW i3 10l Aut.(lZ4l)'Rex'(0,013 kg CO₂/km)

2 bron: CO₂ uitstoot trein: site 9292 OV (0,03 kg / km) tot 2017.

3 bron: KWA Bedrijfsadviseurs, www.kwa.nl

6.3 Overzicht Uitslagen Vuil water

Opdrachtgever	Tergooiziekenhuizen
Lozingspunt	Blaricum eindput
Onderzoeksjaar	2018
Projectnummer	1263139

Datum monsternamen			05-03-2018	01-05-2018	17-07-2018	03-10-2018
Dag			Maandag	Dinsdag	Dinsdag	Woensdag
Tijdstip			11:00	13.35	13.30	8.45
Opdrachtnummer			751716	765451	782579	798193
Monsternummer			444697	522192	624606	711823
Parameter	Eenheid	Lozingseis				
Cyanide (totaal)	µg/l	1.000	< 2	5	3	< 2
Chroom	µg/l		6	< 4	< 4	< 4
Koper	µg/l		370	350	340	420
Molybdeen	µg/l		< 10	< 10	< 10	< 10
Nikkel	µg/l		< 10	< 10	< 10	< 10
Tin	µg/l		< 30	< 30	< 30	< 30
Zilver	µg/l		41	50	57	38
Zink	µg/l		170	410	130	150
Som	µg/l	3.000	587	810	527	608
Cadmium	µg/l	100	< 0,2	< 0,2	< 0,2	< 0,2
Kwik	µg/l	10	< 0,1	< 0,1	< 0,1	< 0,1
Benzeen	µg/l		< 0,2	< 0,2	< 0,2	< 0,2
Tolueen	µg/l		< 0,5	< 0,5	< 0,5	< 0,5
Ethylbenzeen	µg/l		1,1	0,6	< 0,5	< 0,5
M-,P-xyleen	µg/l		3,8	1,6	< 0,2	1,2
orthoxyleen	µg/l		1,6	0,6	< 0,5	0,6
Som BTEX	µg/l	100	6,5	2,8	n.a.	1,8
EOX-AW	mg/l	0,1	< 0,1	< 0,1	< 0,1	< 0,1
VOX	µg/l	100	< 5	< 5	< 5	< 5

overschrijding lozingseis
n.a. niet aantoonbaar

Opdrachtgever	Tergooiziekenhuizen
Lozingspunt	Hilversum HILHI0101
Onderzoeksjaar	2018
Projectnummer	1263139

Datum monstername			05-03-2018	01-05-2018	17-07-2018	03-10-2018
Dag			Maandag	Dinsdag	Dinsdag	Woensdag
Tijdstip			13:10	12.45	8.45	10.00
Opdrachtnummer			751717	765454	782594	798189
Monsternummer			444698	522195	624693	711775
Parameter	Eenheid	Lozingseis				
Cyanide (totaal)	µg/l	1.000	< 2	3	< 2	< 2
Chroom	µg/l		< 4	< 4	< 4	< 4
Koper	µg/l		190	180	210	290
Molybdeen	µg/l		< 10	< 10	< 10	< 10
Nikkel	µg/l		< 10	< 10	< 10	< 10
Tin	µg/l		< 30	< 30	< 30	< 30
Zilver	µg/l		< 5	< 5	< 5	< 5
Zink	µg/l		110	160	85	190
Som	µg/l	3.000	300	340	295	480
Cadmium	µg/l	100	< 0,2	< 0,2	< 0,2	0,2
Kwik	µg/l	10	< 0,1	< 0,1	< 0,1	< 0,1
Benzeen	µg/l		< 0,2	< 0,2	< 0,2	< 0,2
Tolueen	µg/l		< 0,5	1,5	< 0,5	< 0,5
Ethylbenzeen	µg/l		< 0,5	< 0,5	< 0,5	< 0,5
M-,P-xyleen	µg/l		< 0,2	< 0,2	< 0,2	< 0,2
ortho-xyleen	µg/l		< 0,5	< 0,5	< 0,5	< 0,5
Som BTEX	µg/l	100	n.a.	1,5	n.a.	n.a.
EOX-AW	mg/l	0,1	< 0,1	< 0,1	< 0,1	< 0,1
VOX	µg/l	100	< 5	< 5	< 5	< 5

 overschrijding lozingseis
n.a. niet aantoonbaar

6.4 Benchmark Milieubarometer 2018

In onderstaand icoon is de benchmark Milieubarometer ingesloten. (alleen digitaal inzichtelijk). Door de filters te gebruiken kan gekeken worden op welke positie Tergooi komt bij de verschillende parameters. De barometer is geanonimiseerd, alleen de naam van Tergooi is zichtbaar gelaten. Dit in verband met mogelijke bedrijfsgegevens van de deelnemers.

2019-07-17

Benchmark analyse .

(mocht u het document niet kunnen openen, neem dan contact op met de auteur).